

Beelddenken en Taaldenken

Treen je Breen

We worden allemaal geboren als 100% beelddenkers. Een baby reageert in eerste instantie niet op taal. Beelden, daar zie je een baby wel opreageren. Als een baby de fles ziet dan wordt er meteen gereageerd d.m.v. zuigreflexies. Gaandeweg de ontwikkeling van het kind eerst herkenning van een bekende stem. Later leert het kind klanken te koppelen aan beelden. Door deze koppeling weet het kind wat er met het woord bedoeld wordt. Zo leren we allemaal onze taal. Er zijn echter ook kinderen die taal moeilijk vinden, ze blijven in deze beelden hangen. Stel je voor je hebt 4 verschillende mokken voor je staan (een rode, een gekke in dierenvorm, een met bloemetjes en een doorzichtige). We noemen ze allemaal mok, wat een term is voor vier verschillende zaken. Gek toch eigenlijk, aan plaatjes zie je wel het verschil. Diegene die voornamelijk deze plaatjes zien noemen we ook wel beelddenkers.

Beelddenkers denken in beelden en gebeurtenissen, niet in woorden of begrippen. Beelddenkers bekijken alles ruimtelijk. Zo komt het ook dat in groep 3 een beelddenker de letters b en d verwisselt. Het is in 3D vorm hetzelfde: een stok en een buik, je bekijkt het alleen van een andere kant. Een beelddenker wordt beperkt door taal te leren. Hij of zij heel goed is instaat in 3D te denken en wordt verplicht nu plat in 2D te werken. Het is saai voor de beelddenker in het taalonderwijs. Typisch van een beelddenker is ook het feit dat hij of zij altijd naar de persoon die spreekt wil kijken. Als een mede leerling achter in de klas spreekt en de beelddenker zit voorin, draait de beelddenker zich natuurlijk om. Hij wil immers het beeld van de spreker zien, hoe hij spreekt en beweegt. Een beelddenker ziet de grotere verbanden, hij of zij is heel goed in staat snel de oplossingen te zien. Echter, het onder woorden brengen van de oplossing is het probleem. Als een beelddenker thuis gewend is om papa te zeggen, ligt het niet voor de hand om het woord "vader" te gebruiken. Een beelddenker maakt van woorden beelden en bij een bepaald beeld hoort slechts één woord. Dat is papa en niet vader. Tijdens een proefwerk moet hij of zij van het beeld weer een woord maken. Het ligt voor de hand dat de beelddenker een ander woord opschrijft dan het woord waar de leraar op doelde. Een beelddenker weet het woord wel, maar kan er niet opkomen. Hoe heet het ook al weer. Ook gezichten zijn eenvoudig te onthouden, maar namen bij gezichten niet. Een beelddenker bedenkt ook standaard foefjes (lees associaties) om makkelijker te onthouden.

De kracht van een beelddenker

- Grote verbanden zien.
- Koppelingen maken.
- Strategisch kunnen denken.
- Veel informatie in een keer kunnen opslaan.
- Is heel creatief in denken en/of uiten.
- Originele oplossingen bedenken.
- De beelden komen tegelijkertijd. Dus niet netjes in een volgorde.
- Sneller denken: 32 beelden per/sec, taaldenker: 2 à 3 woorden per/sec.
- Snelle spreker.
- De beelddenker is erg nieuwsgierig.
- Geïnteresseerd in de wereld om hem heen.
- Is geconsenteerd of juist heel druk.

- Kent wel het gezicht maar niet de naam.

De valkuil van de beelddenker

- Vrijwel alles in de maatschappij moet in taal.
- Wordt beperkt door 2D denken en acteren, waar het onderwijs op is geënt.
- Er wordt vaak in logische volgorde gewerkt, hetgeen de beelddenker moeilijk vindt.
- De kracht van de beelddenker wordt vaak niet gezien.
- Moeite met het onder woorden brengen. Woordvindingsproblemen: dingetjes, je weet wel. De persoon ziet het woord wel in een beeld.
- Kan goed plaatsen, gezichten en de weg onthouden. Heeft moeite met namen.
- Tijd, dagen van de week en uren, is moeilijk. Een beelddenker is vaak boos als hij of zij met iets moet stoppen: vb. naar bed gaan.
- Wordt vaak niet begrepen door anderen. Waar heeft hij (de beelddenker) het over??
- Zijn slimme kleuter, snelle kijkers!
- Voelen vaak feilloos stemming, sferen aan.

Taaldenkers zijn in tegenstelling tot beelddenkers vaak heel verbaal. Dit is in taal (woorden en zinnen). De beelden die zij zien, zijn slechts illustratief en ondersteunend voor de manier waarop ze denken. Deze beelden zijn ondergeschikt aan de taal waarin gedacht wordt. Kinderen met aanleg voor denken in taal, leren praten door de klanken die zij van volwassenen opvangen. Ze passen daarbij al lerende het ordeningsprincipe toe.

Misschien begrijpt u nu ook dat informatieverwerving en -verwerking anders verloopt bij beelddenkers dan bij taaldenkers.

Rond ons 10de jaar heeft het proces van taal- en beelddenken zich voltooid. De meeste mensen denken zowel in taal als in beelden. Een taaldenker denkt in minder dan 40% in beelden. Een beelddenker denkt minimaal voor 60% in beelden. Er is zelfs een groep die niet in taal en niet in beelden denkt maar voornamelijk in symbolen zoals driehoeken.

Test je zelf maar eens:

Doe je ogen dicht en stel je het WOORD "BOOM" voor.

Een duidelijke taaldenker ziet de letter B-OO-M, op wat voor een manier dan ook.

Een beelddenker ziet een

Er zijn ook beelddenkers die bij het woord BOOM een vlinder zien. Want bij hun favoriete Boom in de tuin zien ze zomers altijd mooie vlinders voorbij vliegen.

Het komt ook voor dat iemand bijvoorbeeld een ziet. Dit zijn mensen die in symbolen denken.

De één is een duidelijke Taaldenker, de ander is een duidelijke Beelddenker en een derde zit er tussen in. Er zijn, voor zover bekend, geen mensen die alleen maar in taal of alleen maar in beelden denken.

Beelddenken is in eerste instantie een heel natuurlijk verschijnsel. Echter in onze taalmaatschappij wordt het merendeel in taal aangeboden. Dit maakt dat taaldenkers het vaak makkelijker hebben. De lesstof is merendeel gericht op onze linkerhersenhalve (waar taal, volgorde, detail, lijsten, nummers etc. worden opgeslagen). Waartegen de beelddenker meer gebruik maakt van de rechterhersenhalve (waar ritme, ruimtelijk inzicht, overzicht, verbeelding, kleur, dimensie etc. worden opgeslagen.)

Hoe kun je zelf een Beelddenker helpen:

- Eerst inzicht geven dan pas automatiseren.

- Lezen koppelen aan de spellingsregels.
- Auditieve training.
- Vroegtijdig signaleren.
- Stimuleren ontluikende geletterdheid.
- Soepel omgaan met AVI normen.
- Motivatie, zelfvertrouwen geven.
- Oog-volg bewegingen.
- Braingym (oefeningen die zorgen dat onze hersenhelften beter samen werken).

Hoe helpt Treen je Breen zowel de Beelddenker als de Taaldenker:

- Om taal om te zetten in beelden, kleuren, lijnen, grote gehelen, volgorde, nummers etc.
- De taaldenker krijgt de kracht van de beelddenker geleerd en de beelddenker begrijpt hoe taal werkt. De beelddenker wordt geleerd taal om te zetten in beelden.
- Om zowel de linker als de rechter hersenhelft te gebruiken, zo kun je meer onthouden.
- Om te onderzoeken waar jouw kracht ligt: visueel, auditief, leesgeheugen.
- Om te werken vanuit het geheel, de structuur, naar gedeeltes.
- Multi sensorisch werken (dat is gebruikt maken met meerderen herseningangen).
- Eerst inzicht dan automatiseren.
- Braingym (oefeningen die zorgen dat onze hersenhelften beter samen werken).
- Om je sterke kant te gebruiken, of dit nu Taal of Beelden zijn.
- Om zo snel mogelijk te leren.
- Om zo effectief mogelijk te leren.
- OM HET LEREN VEEL LEUKER TE MAKEN....